

Стотици други като тъхъ съж стигали до железната врата на нѣкоя фабрика. Стотици други като тъхъ отпървомъ съж се плашили отъ бѣсния бѣгъ на машините, едва съж изтърпявали въ първите дни до обѣдната свирка и въ края на крайщата съж привиквали. Защото тази е най-висшата дарба на човѣка — да може да се присажда отъ едно място на друго, отъ мекия созополски пѣсъкъ и мазната българска пръстъ въ циментовия подъ на фабриките. Хората не съж дръвчета, за които важатъ законите на природата.

II

Като минатъ още нѣколко години, съвсемъ ще се забрави историята на Надежда. Въ тежка работа мина дългиятъ ѝ животъ, безславенъ бѣ крайътъ ѝ. Но все пакъ тя загина на бойното поле — на пѣтъ изъ морето, а не въ пристанището, както свършватъ толкова други гимии.

Когато срещнаха момичето отъ Созополь, капитанъ Яни и морякътъ Богданъ отиваха на далечъ пѣтъ. И само шестъ дни по-късно тѣ се връщаха съ Надежда откъмъ турската граница.

Носеха захаринъ и галантерия, сто метра бризантъ за платна и двесте килограма английска прежда за мрежи. Нощта бѣше облачна и тъмна, а тѣ пѫтуваха безъ свѣтлина. Държеха се далечъ отъ брѣга и се надѣваха да разтоварятъ стоката си на вѫглищарската скеля преди разсъмване.

Ще си помисли нѣкой, че съж се занимавали съ контрабанда. И съ право ще си помисли. Но какво да сторятъ? Такава е човѣшката душа — мирна е, докато е страхлива. Богдана и тогава нѣщичко го глаждѣше. Не че се питаше въ себе си,